

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rokowo	połrocznie	trzymiesięcznie	kwartalnie	tygodniowo
W Krakowie	34 kor.	18 kor.	12 kor.	9 kor.	3 kor.
W Austro-Węgzech:					
— w jednolitej przesyłce poczt.	38	20	13	10	4
— w dwulicowej	42	22	14	11	5
W Państwie Niemieckim	46	24	16	12	6
W innych państwach	48	26	17	13	7

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przysyła się nadawać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszcz. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1878. — Recepty nadawanych Redakcji nie swarc. We Lwowie sprzedawają numerów po 6 halercy: w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ul. Jagiellońska 8 i w Biurze Pichna, ul. Karła Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarna w Ryku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowicz, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafikarna w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karła Ludwika L. 21. — S. Sokolowski, ul. Jagiellońska 8. — W. Jarosławski, ul. Amster. — W. Tarnowski, M. Rocański. — W. Wiedlnu: He. an. 14. schmidt (sprzedawca oddzielnych numerów), 1 Wellsele 6. — M. Dukas Nachf., Ry. an. 14. schmidt (także w Hamburgu, Frankfurtu a. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocawiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wiedeń). — W. Warys Société Matuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4. Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (po 12) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadawane po 60 h. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekt, cyrkularz, ogłoszenia itp.) przyjmują się za opłatą 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

TUTKI „KOSMOS“ Ze ZŁOTYM USTNIKIEM

124 21 50

z fabryki St. Wołoszyńskiego w Krakowie.

Zwrot ku pokojowi.

(Telegr. „N. Reformy“)

Wiedeń, 25 czerwca.

Wiadomość o ponownym powołaniu Pasicza na premiera tłumaczona tu powszechnie jako objaw korzystny dla pokoju. — Sądzą, że królowi Piotrowi i Pasiczemu uda się pokonać wojownicze zapędy armii, oraz pozyskać skupczyń, celem bezwarunkowego przyjęcia rosyjskiego sądu rozjemczego, przez co Serbia uniknieby krwawego konfliktu z Bułgarią.

Londyn, 25 czerwca.

Dzisiaj osadzają tu sytuację mniej pesymistycznie, jak w ostatnich dniach. Powszechnie liczą się z tem, że Serbia cofnie się na całej linii i bezwarunkowo podda się woli cara.

Bułgaria ma mieć ze strony Austrii zapewnienie poparcia na wypadek wybuchu wojny. Także ze strony Rosji otrzymała Bułgaria zapewnienie, że sąd rozjemczy ma się odbyć tylko na podstawie istniejącego traktatu bułgarsko-serbskiego. Z tego powodu Serbia będzie musiała ustąpić.

Stanowisko rządu serbskiego.

Belgrad, 25 czerwca.

Minister spraw wewnętrznych Proticz polecił zaprzeczyć wiadomości, jakoby ze strony Rosji postawione zostało Serbii ultimatum, żądające bezwarunkowo utrzymania traktatu serbsko-bułgarskiego. — Minister polecił wdrożenie dochodzeń przeciw osobom, rozsiewającym te wiadomości.

Ze strony rządowej zaprzeczają dalej wiadomości o dyferencjach między Pasiczem a Proticzem w sprawie serbsko-bułgarskiej.

„Tribuna“ ogłasza rozmowę z ministrem spraw wewnętrznych Proticzem, który oświadczył, że Rosja, powodowana życzeniem pokojowego rozwiązania konfliktu bułgarsko-serbskiego, wezwła rząd bułgarski i serbski do przyjęcia bez zastrzeżeń sądu rozjemczego Rosji i w razie, gdyby był potrzebny. Wszyscy ministrowie z wyjątkiem dwóch oświadczyli się za przyjęciem żądania Rosji pod warunkiem, że Bułgaria się na nie zgodzi.

Rekonstrukcja gabinetu Pasicza.

Belgrad, 25 czerwca.

Jak słyhać, rozwiązanie przesilenia gabinetowego ma nastąpić przez rekonstrukcję gabinetu Pasicza.

Belgrad, 25 czerwca.

Słyhać, że Pasicz cofnął dymisję. Z gabinetu ustępują tylko minister wojny i minister sprawiedliwości.

Belgrad, 25 czerwca.

Dzienniki donoszą, że Pasicz odbył kilka konferencji z posłem rosyjskim Hartwigiem, który stara się przekonać Pasicza o konieczności przyjęcia żądania rosyjskiego.

Zjazd premierów bałkańskich.

Petersburg, 25 czerwca.

W ministerstwie spraw zagranicznych spodziewają się, że bałkańscy premierzy przyjadą do Petersburga, jednak każdy z premierów prowadziłby osobne rokowania z Sazonowem.

Sazonow otrzymał od bułgarskiego premiera następującą depeszę: Jestem upoważniony do udziału w konferencji w Petersburgu, jeżeli Serbia spełni przynajmniej jeden z postawionych przez nas warunków, a więc: albo uznanie traktatu z r. 1912, albo demobilizacja i wspólne obsadzenie spornych terytoriów.

Petersburg, 25 czerwca.

„Riecz“ donosi ze źródła autorytatywnego, iż na wypadek, jeżeli nie wyłonią się nowe nieoczekiwane trudności, należy oczekiwać przybycia do Petersburga prezydenta i ministrów państw Związku bałkańskiego.

Jest bardzo możliwe, że nie przyjdzie do właściwej konferencji, lecz że poszczególni prezydenci i ministrowie przedstawiają swoje stanowisko i oddzielnie wyrażają zgodę na sąd rozjemczy Rosji.

Zwołanie skupczyń.

Belgrad, 25 czerwca.

Słyhać, że skupczyzna została zwołaną na dzień jutrzejszy.

Resumé not serbskich do Bułgarii.

Belgrad, 25 czerwca.

Serbskie biuro prasowe ogłasza resumé trzech not, wystosowanych przez rząd serbski do rządu bułgarskiego. W notach tych rząd przedstawia konieczność rychłej rewizji traktatu, gdyż powstały nowe podstawy do nowego podziału terytoriów. Serbii należą się dalsze prócz traktowanych terytoriów, jako odszkodowanie za niewywiązanie przez Bułgarię zobowiązania traktatowego, za wypełnienie dalszych poza traktatem świadczeń wojennych, za używanie przez Bułgarię na zachodzie terytoriów.

oraz za niesporne terytoria na wschodzie i na wybrzeżu adriatyckim, które Serbia straciła. Dalej podnosi obszernie, że Serbia żąda się tych terenów i przez to uratowała pokój europejski przed ogólną katastrofą. Jeżeli nie innemu, to ten sam powód wystarcza do żądania rekompensaty. Ponieważ więc Serbia utraciła przez to ważny warunek swej gospodarczej niezawisłości, sądzi, że znajduje się w prawie, jeżeli żąda, aby jej przez rozdział terytoriów dano możliwość gospodarczego rozwoju. To żądanie odpowiada zasadzie prawa międzynarodowego i byłoby niesprawiedliwością, gdyby Serbia miała sama ponosić skutki stosunków zagranicznych, a to tembardziej, że w przeciwnym razie położenie geograficzne Serbii po wojnie byłoby jeszcze gorsze, jak było przed wojną. Te przyczyny pozwalają się spodziewać, że Bułgaria zgodzi się na propozycje serbskie.

Prasa serbska przeciw Rosji.

Belgrad, 25 czerwca.

Prasa w niebawmy sposób atakuje Rosję. Niektóre dzienniki osobliwie atakują postawę rosyjskiego w Belgradzie Hartwiga i rząd rosyjski, przy czym stwierdzają pogrom rosyjskiego kierunku serbskiej polityki.

„Maty Żurnal“ oświadcza: Pasicz zapóźno ustąpił, ustąpił bowiem wtedy, gdy już wszystko zostało stracone.

„Serbska Zastawa“ zapytuje, w jakim właściwie celu Pasicz wypowiedział w skupczyźnie tak podniosłe słowa, skoro lekki wietrzyk z północy wszystko tak szybko rozwiązał.

„Polityka“ sądzi, że naród serbski powinien przeciw nahażerostwu rosyjskiemu.

Także w kołach skupczyń panuje wielka konsternacja z powodu tego niespodziewanego obrotu rzeczy. Rosja bowiem Serbię zupełnie izolowała, pozbawiła jej sympatii Austrii, tak, że teraz Serbia wydana jest na łaskę i niełaskę Rosji.

Belgrad, 25 czerwca.

Prasa serbska omawiając przesilenie, wyraża przekonanie, że wobec krytycznego położenia przesilenie powinno być rychło zażegnane. Dzienniki opozycyjne dopatrują się w żądaniach rosyjskich porażki polityki Pasicza.

Widoczne jest, że Rosja proteguje Bułgarię, więc sąd rozjemczy Rosji nie wypadnie na korzyść Serbii.

Danew o sytuacji.

Paryż, 25 czerwca.

Na zapytanie jednego z posłów, akredytowanych w Sofii, co do obecnej sytuacji, odpowiedział Danew: „Traktacja nas, jak abiturientów gimnazjalnych. Jeżeli jednak nasz egzamin pisemny wypadnie zadowalniająco, będziemy uwolnieni od egzaminu ustnego“.

Danew bardzo niechętnie jechałby do Petersburga, ponieważ nie chce się tam spotkać z greckim premierem Venizelosem, z którym miał osobisty zatarg na konferencji pokojowej w Londynie.

Stanowisko Grecji.

Ateny, 25 czerwca.

Rząd grecki życzy sobie rozstrzygnięcia sporu z Bułgarią w drodze sądu rozjemczego tylko pod tym warunkiem, jeżeli wszystkie sporne kwestie bałkańskie podlegają będą temu samemu sądowi rozjemczemu.

Ateny. Biuro prasowe zaprzecza kategorię wiadomości, rozpowszechnionej zagranicą, o rzekomym zamachu na króla greckiego w Salonice. Król oczekiwany jest dzisiaj w Atenach.

Nowe starcia pograniczne.

Kolonia, 25 czerwca.

„Koelnische Ztg“ donosi: Mimo że poseł serbski w Sofii Spalajkowicz oświadczył bułgarskiemu premierowi Danewowi, że Serbia uważała by za ponowny atak Bułgarów na Serbów na granicy za „casus belli“, przyszło wczoraj znowu do krwawego starcia między bułgarskimi ochotnikami i wojskami serbskimi koło Istip. W starciu tem zginęło trzech serbskich żołnierzy i 12 bułgarskich ochotników.

Sofia, 24 czerwca.

Bułgarska agencja telegraficzna donosi: Dnia 18 b. m. wieczorem kilku żołnierzy bułgarskich ze Zletewa, położonego między Kocani a Kratowo, udało się do rzeki Zletowskiej po wodę. Żołnierze serbscy zaczęli ścigać żołnierzy bułgarskich i ostrzeliwać ich. Gdy żołnierze bułgarskim pospieszył oddział bułgarski z pomocą, wywiązała się walka, podczas której Serbowie użyli mitralież i otworzyli silny ogień. Bułgarzy otrzymawszy posiłki, wykonali atak na bagnety i rozprzyszyli Serbów. Serbowie uciekli, pozostawiając wiele broni i tornistrów. Na placu zostało 19 Serbów zabitych, po stronie bułgarskiej jeden żołnierz odniósł lekką ranę.

Poprawa stosunków awansowych funkcyjaryuszy państwowych.

(Telefonem.)

Wiedeń, 25 czerwca.

Komisja dla spraw funkcyjaryuszy państwowych zebrała się wczoraj w obecności ministra oświaty Hussarka, celem obrad nad pragmatyką służbową dla nauczycieli państwowych.

Pos. Waber wniósł przed przejęciem do porządku dziennego, aby wezwad rząd do zawiadomienia o rozmiarach zamierzonych nominacji a w szczególności, jakie terminy przebytych służby będą miarodajne przy nominacjach „ad

personam“. Wnosi o zaproszenie na posiedzenie ministra skarbu i prezidenta ministrów.

W ciągu dyskusji zabrał głos szef sekcji Gałicki, który oświadczył, że zamiary rządu zostały już ogłoszone w komunikacie o rokowaniach ze stronictwami. Rząd gotów jest do czasu wejścia w życie pragmatyki służbowej poprawić znacznie stosunki awansu funkcyjaryuszy państwowych przez obsadzenie wolnych systemizowanych nych posad, o ile nie przemawiają przeciw temu względy służbowe, przez unikanie nieuzasadnionych interkalaryów oraz przez nominacje „ad personam“. O dotrzymaniu zawartych w § 52 pragmatyki służbowej terminów awansu, rząd nie myśli przy nominacjach „ad personam“. Natomiast zamierzonym jest dalsze prowadzenie akcji nominacji „ad personam“ i ewentualne jej przyspieszenie. Co do danych o rozmiarach nominacji „ad personam“, rząd musi najpierw się zorientować w finansowym efekcie rozmaitych urządzeń odnoszących a dopiero potem może dać wyjaśnienia.

Rząd dotrzyma przyrzeczeń swoich w sposób lojalny. Przy nominacjach „ad personam“ postępować się będzie ściśle według ustalonych rzeczowych zasad.

Również nie zamierza rząd przenosić urzędników w stan spoczynku, aby ci nie mogli wziąć udziału w oczekiwanych dobrodziejstwach pragmatyki służbowej.

Wreszcie odparł szef sekcji Gałicki zarzuty, jakoby rząd nie życzył sobie dojdęcia do skutku planu finansowego. Przy popieraniu osiągnięcia tego celu, rząd nie zaniecha niczego.

W głosowaniu przyjęto wniosek posła Wabera a komisja przeszła do porządku dziennego.

Wiedeń, 25 czerwca.

Komisja dla spraw funkcyjaryuszy państwowych załatwiła na wczorajszym posiedzeniu ustawę o pragmatyce służbowej nauczycieli w brzmieniu proponowanym przez subkomitet z pewnymi zmianami.

Mowa ministra Zaleskiego.

Minister skarbu Zaleski odpowiadając życzeniu komisji budżetowej, przedstawił ilość stałych funkcyjaryuszy państwowych w służbie cywilnej państwowej oraz kosztu na ich płace, według budżetu na r. 1913.

Suma poborów osobistych stałych cywilnych funkcyjaryuszy państwowych wynosi koron 790.791.000 rocznie, z czem łączą się jeszcze następujące wydatki na personal: emerytury 116.000.000 K, datki na instytut ubezpieczenia oficyalistów i oficyalistek 400.000 K, wydatki ministerstwa kolejowego na zakłady ubezpieczenia na starość oraz na inne urządzenia dobroczynne dla kolejarzy 48.951.000 K; reemerytury i zapomogi 17.692.000 K; kosztu podróży i dyety 47.238.000 K.

Według budżetu na rok 1913 wynosi ilość urzędników państwowych 58.203; ich pobory 214.697.000 koron; ilość nauczycieli państwowych 12.342; ich pobory 57.045.000 koron; — ilość podurzędników i sług, straży (nie licząc żandarmerji) wynosi 49.337; pobory 90.200.000 koron; ilość funkcyjaryuszy za kontraktem wynosi 63.344, ich pobory 80.623.000 koron; wreszcie ilość stałych robotników państwowych wynosi 54.370 a ich pobory 48.749.000 koron.

Ogółem jest 237.586 funkcyjaryuszy państwowych, którzy razem pobierają 491.323.000 koron. Do tego przybywa jeszcze 165.000 funkcyjaryuszy kolejowych rozmaitych kategorii, którzy pobierają 286.468.000 koron.

Liczba funkcyjaryuszy państwowych i kolejowych wynosi więc razem 403.351 osób, a pobory ich 777.791.000 K.

Kosztu wliczenia pewnych miejscowości do wyższej klasy dodatku aktywnego wynoszą 900.000 K; kosztu zamiany posad pomocników i pomocniczek kancelaryjnych na posady oficyantów i oficyantek kancelaryjnych, oraz zamiany posad służących prowizorycznie na posady służących definitywnych 422.000 K.

Do tego należy jeszcze wliczyć wstawione na r. 1913 do prowizorium budżetowego 3.000.000 K na polepszenie plac kolejarzy.

Ogółem więc wynoszą pobory służbowe i inne wydatki na funkcyjaryuszy państwowych i kolejowych 1010.415.000 K.

W tej kwocie nie uwzględniono jednak wydatków na pobory osobiste, reemerytury, zapomogi, kosztu podróży, dyety i etat pensyjny personalu cywilnego ministerstwa spraw zagranicznych i wspólnego ministerstwa skarbu, oraz wspólnego najwyższego trybunału, które wynoszą 9.547.000 K, oraz 50-procentowa kwota w wysokości 184.000 K, wydatków analogicznych na personal kancelaryj gabinetowej.

Ponieważ według sprawozdania komisji budżetowej dochody z podatków państwowych wynoszą 1.242.400.000 K, suma poborów osobistych i innych wydatków osobistych w przybliżeniu równa się dochodowi z podatków państwowych.

Przechodząc do zapytania pos. Wabera, w jaki sposób rząd zamierza polepszyć stosunki awansu funkcyjaryuszy państwowych w najbliższym czasie, wskazał minister na urzędowy komunikat, ogłoszony w „Wiener Zeitung“ zaraz po ukończeniu tych rokowań. W ciągu wspomnianych pertraktacji wskazano na to, że w poszczególnych gałęziach administracji rzekomo wielka ilość posad systemizowanych jest nieobsadzona, a rząd w ten sposób oszczędza na interkalaryach. Ministrowi skarbu nie wiadomo, jakoby te zażalenia były uzasadnione. Aby jednakże usunąć wszelkie wątpliwości, rząd oświadczył, o ile względy służbowe temu się nie sprzeciwiają, że gotów jest obsadzić opróżnione

systemizowane posady i potrzebne w tym celu kroki wdrożyć. Załatwi się w ten sposób sprawę interkalaryów.

Co do nominacji „ad personam“ panuje zdaje się nieporozumienie, łączą bowiem oświadczenie rządu z wnioskiem pos. Rollera, który zmierzał do tego, aby w drodze administracyjnej przedsięwzięto nominacje „ad personam“ na podstawie przewidzianych w § 52 pragmatyki służbowej terminów awansu.

Rząd myśli tę odrzucić z jednej strony dla przyczyn natury finansowej, a powtóre, ponieważ w ten sposób wyrwanoby z całości pragmatyki jedno postanowienie, i to w sposób, nie odpowiadający duchowi i istocie pragmatyki. — Przeciwnie awansom „ad personam“ na podstawie postanowień § 52 projektu pragmatyki służbowej przemawia także i ta okoliczność, że obecnie nie są dane warunki dla zastosowania tych postanowień. Paragraf ten przewiduje tylko osiągnięcie wyższych poborów, a nie posunięcie do wyższej klasy rangi. Na wypadek przyjęcia wniosku pos. Rollera musieliby więc ci urzędnicy, którzy przypadkowo w obecnej chwili wchodzi w rachubę przy awansie „ad personam“, być lepiej traktowani, aniżeli ich kolezy na podstawie § 52, którzy posunięci będą do wyższej klasy poborów. Z tego powodu, jakoteż z powodu braku pokrycia, rząd musiał się oświadczyć przeciw wnioskowi Rollera.

Ponieważ jednakże wskazano na to, że w niektórych gałęziach administracji skutkiem różnych okoliczności powstał dotkliwy zastój w awansie, rząd oświadczył gotowość zarządzenia temu o ile możliwości w drodze „ad personam“.

Kwestya, jakie zasady przy tych nominacjach będą miarodajne, nie jest jeszcze dojrzałą, ponieważ muszą być zbadane stosunki decydujące dla tych zarządzeń. Oczywiście rząd zamierza po ukończeniu tych studiów przedsięwziąć nominacje „ad personam“ na zasadach jednolitych dla wszystkich, wchodzących w rachubę dobrze kwalifikowanych urzędników, którzy będą traktowani według równych zasad.

Urzędnikom, którzy już wysłużyli, godziłoby się przyznać jako odszkodowanie za utracone korzyści z pragmatyki służbowej dodatki do emerytur, lecz minister w stanowczy sposób nie może omawiać tej kwestyi, ponieważ decyzyja leży jeszcze w rękach rządu. W tej mierze powołał się minister na oświadczenie szefa sekcji Gałickiego.

Dalsza dyskusja.

Pos. Waber oświadczył, że niema dwóch zdań o tem, iż administracja austriacka jest za droga. Nie winni temu urzędnicy, ale zarząd centralny, który nie umie administrować. Winę też ponosi fałszywy system plac urzędników. Mowca prosi ministra, aby przywrócił stosunki awansu z r. 1901.

Pos. Erb zgłosił wniosek: Komisja dla spraw funkcyjaryuszy państwowych pojmując działania wstecz postanowień pragmatyki i ustawy o służbach w ten sposób, że funkcyjaryusze, którzy po dniu 1-szym września 1913 r. przechodzą w stan spoczynku, mają otrzymać wszystkie korzyści, wynikające ze wspomnianych ustaw. Dotyczy to także pozostałych po tych urzędnikach rodzin, o ileby funkcyjaryusz zmarł po dniu 31 sierpnia 1913.

Wniosek ten przyjęto jednomyślnie.

Z komisji prasowej.

Wiedeń. Posiedzenie komisji prasowej, zwołane na wczoraj, nie mogło się odbyć z powodu braku kompletu. Następnego posiedzenie odbędzie się zapewne na tydzień przed zebraniem się ponownem Izby posłów.

Z ruchu wyborczego.

Kraków, 25 czerwca.

O mandat sejmowy dla Izby lekarskich.

Ze sfer lekarskich piszą nam: Jak wiadomo, lekarze krakowscy na zebraniu ogólnem w dniu 20 b. m., zwołanem przez prezydya Izby lekarskiej zachodnio-galicyjskiej, krajowego Związku lekarzy całej Galicji i Towarzystwa lekarskiego krakowskiego, uchwalili przy najbliższych wyborach głosować na tych kandydatów, którzy zobowiążą się walczyć o zapewnienie w przyszłym zreformowanym Sejmie należytej reprezentacji interesów sanitarnych i społeczno-higienicznych ludności, a to przez przyniesienie dwóch krzesła w Sejmie Izbom lekarskim galicyjskim.

Wszelkie ekonomiczne i kulturalne potrzeby i interesy rozmaitych grup społecznych zawsze znajdowały, bez względu na formę ordynacji wyborczej, i znajdują w przyszłości w Sejmie naturalnych swych rzeczników i przedstawicieli. Jedyny wyjątek stanowią postulaty społeczno-higieniczne i sanitarne. Gdy bowiem grupy takie, jak agrarna, przemysłowa, handlowa, we własnym swym interesie będą, bez względu na formę ordynacji wyborczej, przeprowadzać posłów ze swego grona i gdy w ten sposób zawsze znajdzie się w Sejmie dostateczna liczba fachowych znawców i gorących obrońców interesów agrarnych, przemysłowych i t. d. kraju, to dla spraw zdrowia publicznego i higieny społecznej takich reprezentantów, działających we własnym interesie pewnej grupy społecznej, nie było i niema. Rzecznikami tych spraw w Sejmie i znawcami zawiązaną tej i trudnej dziedziny mogłoby być tylko lekarze-higienicy.

Dotychczas zasiadało zawsze w Sejmie kilku lekarzy, którzy podejmowali się tej roli. Ale ci posłowie-lekarze, wchodząc do Sejmu jako członkowie tej czy innej partii politycznej, byli zawsze skłopotani przynależnością do stronnictwa,

które nie zawsze w sprawach sanitarnych i higieniczno-społecznych zajmowały stanowisko, zgodne z postulatami nowoczesnymi i z interesem ogółu ludności, które nieraz ze spraw tego zakresu, z natury swej apolitycznych i nieznających poprostu żadnej domieszki politycznej, czyniły broń do walki politycznej, przynosząc przez to sprawom tym znaczne szkody. Ponadto nie każdy nawet lekarz posiada dostateczną znajomość tej dziedziny; aby ją objąć, musi specjalnie ją studiować, gdyż znawstwo jej dzisiaj wymaga rozległych badań w teorii i praktyce. To też pomimo nawet posłowania szerep garstki lekarzy, niezawsze było w Sejmie łatwo o referenta działu sanitarnego. W przyszłości stosunki te napewno się pogorszą. Przy rozszerzeniu praw wyborczych badań starania o mandat wymagać daleko więcej zabiegów i czasu, co z pewnością odstraszy od ubiegania się o mandat wielu z tych nawet, którzy nie zrażali się obecnie trudnościami w posłowaniu, wynikającymi z natury zawodu lekarskiego. Zatem też zdążyć się może, że w przyszłym Sejmie zabrakłoby nie tylko fachowego referenta spraw sanitarnych i społeczno-higienicznych, ale nawet dostatecznej liczby stosownych kandydatów do komisji sanitarnej, już nawet obecnie zbyt szczupłej w sily fachowe wyposażonej. A wtedy Sejm byłby „de facto“ pozbawiony możliwości należytej kontroli nad bardzo ważnym działem swej gospodarki, któremu już obecnie poświęca znaczną część swego budżetu, 5 do 6 milionów koron rocznie, a w przyszłości jeszcze więcej poświęcać będzie musiał.

Polityka społeczno-higieniczna kraju, której dotychczas brak programu, wymaga ciągłości dymchaj czujnego nadzoru i niesłabnącej inicjatywy, niezależnej od fluktuacji politycznych, i walk stronnicych. Spełnić ten postulat, niezbędny dla dobra całego społeczeństwa, niezmierznie doniosły dla przyszłości narodu, dla utrzymania jego sprawności fizycznej, a co za tem idzie, ekonomicznej i kulturalnej, mogłoby tylko utworzenie mandatów poselskich, zapewniających stałe, niezawisłe od wpływów politycznych, rzecznictwo spraw higieny społecznej. Mandat ten mógłby być powierzony tylko znawcy tej dziedziny, a obsadzenie jego pozostawione lekarzom, którzy wszyscy są objęci instytucją Izby lekarskich, a którzy sami natrafniej ze swego grona wybrać mogą kandydatów najodpowiedniejszych.

Stan lekarski nie ma żadnego w tem interesu, aby takie mandaty zostały utworzone; wobec kraju nie ma ogół lekarzy żadnych własnych postulatów zawodowych, a drobna grupa lekarzy, stu kilkunastu, stojąca w służbie krajowej, znajduje dla siebie rzeczników nawet wtedy, gdyby w Sejmie nie zasiadał żaden lekarz. Wic też nie można żądać mandatów dla Izby lekarskich ani porównywać, ani nawet zestawiać z żądaniem n. p. mandatów dla Izby rolniczo-rolniczej. Postulat mandatów z Izby lekarskich podnoszą lekarze, poczuwając się do obowiązku czuwania nad pomyślnością fizyczną i zdrowiem całego społeczeństwa i swymi staraniami obecnie zmierzając do tego, aby mógł ten obowiązek wypełnić. To też postulat lekarzy powinien być rozpatrywany bez związku z wszelkimi innymi żądaniami osobnych mandatów, pod specjalnym kątem widzenia. Nie chodzi tu bowiem o sprawę interesów partykularnych pewnej grupy społeczeństwa, ale o sprawę ogólną.

Lwów, 25 czerwca.

Ukraiński Narodowy komitet zatwierdził wczoraj kandydaturę ks. Wasyla Kunkiewiczza w miejsce Drohobyczu.

Blokada uniwersytetu lwowskiego.

(Telefonem.)

Lwów, 25 czerwca.

Senat akademicki zebrał się wczoraj

leświe Polskiem nie odstąpi. Na wezwanie mówców młodzież rozszalała się spokojnie do domów. Dziś rozpoczyna się w uniwersytecie normalna nauka.

Telegramy

z dnia 25 czerwca.

Przedłożenie wojskowa w Niemczech.

Berlin. Komisja parlamentu niemieckiego ukończyła wczoraj dyskusję nad przedłożeniami o pokryciu wydatków wojskowych, które stana na porządku dziennym parlamentu z początkiem lipca.

Trzechletnia służba wojskowa we Francji.

Paryż. Izba deputowanych odczytała dalszą dyskusję nad trzechletnią służbą wojskową do dzisiaj z warunkiem, że do dzisiaj komisja dokona rewizji swego wniosku.

Paryż. Obaj wiceprezydenci komisji wojskowej senatu, Montebello i Reinach, zamierzają wnieść dodatek do ustawy wojskowej, według którego obowiązek służby wojskowej ma się rozpoczynać z 20 rokiem życia. Klasy wieku 1913 i 1914 tym razem mają być równocześnie wzięte do poboru, najpóźniej dnia 10 listopada. Wśród popisowych 20-letnich ma być wybór dokonany w sposób bardzo surowy. Słychać, że rząd zgadza się na ten dodatek.

O kurs papierów rosyjskich.

Petersburg. Pod przewodnictwem dyrektora kancelarii kredytowej Dawidowa odbyła się tu konferencja dyrektorów wielkich banków, na której celem wystrzymania paniki w razie wybuchu wojny na Bałkanach, postanowiono utrzymać na obecnej wysokości kursy papierów rosyjskich. Bank państwowy przyrzekł udzielić bankom na ten cel pożyczki w kwocie 100 milionów rubli.

Poincare w Londynie.

Londyn. Poincare przybył tu wczoraj o godzinie pół do 4 po południu, powitany na dworcu przez króla Jerzego, rodzinę królewską, premiera Asquitha, sekretarza stanu Greya i innych członków gabinetu.

Król powitał bardzo serdecznie prezydenta Poincarego i ministra spraw zagranicznych Pichona. Wśród owacy ze strony licznie zebranej publiczności udał się Poincare wraz z Pichonem do pałacu św. Jerzego, skąd po południu o godzinie pół do 5 Poincare udał się do pałacu Buckingham, gdzie złożył wizytę królowi angielskiemu. Na ulicach zauważono, że policja, obawiając się zamachu ze strony sufrażystek, szczególnie bacznie zwracała uwagę na znajdujące się w tłumie kobiety.

Londyn. Dzienniki w artykułach powitalnych witają prezydenta ministrów Poincarego. Prasa ministerialna podnosi, że entente cordiale z Francją nie ma ostrza, zwróconego przeciw Niemcom. Kilka dzienników podnosi, że Anglia powinna pośredniczyć celem poprawy stosunków między Niemcami a Francją.

Ściganie morderców w wezrya.

Konstantynopol. Ściganie 12 zasądzonych za zamordowanie Szeffeta Mahmuta nastąpiło o g. 4 rano. Zwłoki były przez kilka godzin wystawione.

Konstantynopol. Stracony wczoraj kapitan Kiziam zawałił przed wykonaniem wyroku: „Niech żyje sprawiedliwość! Precz z tyranią i wolnoślarstwem! Ja muszę umierać, ale w kraju pozostaną setki tysięcy Kiziamów!”

Zderzenie pociągów.

Wiedeń. Koło Wiener Neustadt zderzył się pociąg osobowy z pociągiem towarowym. 11 osób odniosło lekkie obrażenia.

Aeroplanem z Wiednia do Paryża.

Wiedeń. Lotnik francuski Garros i szwajcarski Andemars zamierzają powrócić do Paryża na aeroplanach.

Zasłabnięcie żołnierzy w Osnabrücku.

Osnabrück. Liczne żołnierzy, którzy zachorowali w pułku piechoty nr 178, zwiększyła się jeszcze i wynosi razem 260. Powodu zasłabnięć jeszcze nie zbadano.

Ospa wśród emigrantów.

Brema. — Wśród przybyłych tu emigrantów wybuchła ospa. Kilku chorych emigrantów izolowano w barakach.

Dalszy lot Brindejona.

Gatczyzna. Lotnik Brindejone wzniósł się o godzinie 2 min. 55 po południu na wysokość 1000 metrów i rozpoczął dalszy lot do Rewla, kierując się wzdłuż kolei bałtyckiej. Rewal. Brindejone wylądował tu po południu o godz. 4:45, witany entuzjastycznie przez tysiączne tłumy.

Wyścigi konne w Krakowie.

Kraków, 25 czerwca.

Wczorajszy drugi dzień meetingu przyniósł gonitwy klubu jazdy panów. Wyścigom towarzyszyła przeliczna pogoda, a choć na torze zjawiało się znacznie mniej publiczności, jak w niedzielę, to jednak wśród uczestników panowała atmosfera ożywienia. Gonitwy były o tyle interesujące, że jeźdźdźcy sami panowie. — Wypadku tym razem nie było żadnego, jedynie w przedostatnim biegu jeden z jeźdźców spadł z konia, na szczęście nieszkodliwie.

Przebieg wyścigów był następujący:
I. Nagroda rządowa. Wyścig gładki. 1300 koron, z których 1000 kor. ofiarowane przez ministerstwo rolnictwa zwycięzcy, 200 K drugiemu, 100 koron trzeciemu koniowi. Dla 3-letnich i starszych koni krajowych. Meta 2000 metrów.

1) „Siostra Zeppelina” p. Ostaszewskiego. 2) „Panienka” p. Łukasiewicza. 3) „Ferie” por. Kreisla.

Totalizator płać 28 K za 10, a 118 i 72 K za miejsce.

II. Oficerski wyścig z przeszkakiwaniem płotów. Nagroda honorowa jeźdźcy zwycięzcy i 1000 K, z których 600 K zwycięzcy, 250 K drugiemu, 150 K trzeciemu, 100 K czwartemu koniowi. Dla 4-letnich i starszych koni będących własnością oficerów armii austriackiej.

Meta 2400 k.
Biegły trzy konie: 1) „Dnjestr” rotm. Kollera, 2) „Gourmet” por. Wrażdy, 3) „Mine d'Or” por. Wrażdy.

Totalizator płać 12 za 10 K.

III. Wyścig myśliwski zamku Łańcuckiego. Nagroda honorowa i 1500 K, z których nagroda honorowa ofiarowana przez Romanowa hr. Potocka i 800 K zwycięzcy, 300 K drugiemu, 250 K trzeciemu, 150 K czwartemu koniowi. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 5000 m. na nowym torze z Irish bank.

Startowały 3 konie: 1) „Satan” poruczn. hr. Ressegniera, 2) „Zeppelin” wł. „Łodzia”. 3) „Daisy” p. T. Krzyżanowskiego.

Wyścig był bardzo interesujący, zwłaszcza, że „Satan” prowadził bieg stylowo od początku

aż do końca a w ostatniej chwili w finiszu stoczył musiał walkę gwałtowną z „Zeppelinem” i zaledwo długością pół głowy zwyciężył.

Totalizator płać 20 za 10 K.

IV. Nagroda rządowa. Steeple Chase. 1800 K, z których 1500 K ofiarowanych przez ministerstwo rolnictwa zwycięzcy, 200 K drugiemu, 100 K trzeciemu koniowi. Dla 4-letnich i starszych koni austriackich. Meta 4000 metrów.

Biegły 3 konie: 1) „Xenos” hr. K Esterhazy (pod właścicielem), 2) „Wie heisst's?” por. Thomka, 3) „Dick Turpin” por. Fr. Rosenthala.

Totalizator płać 19 za 10 K.

V. Wyścig z przeszkakiwaniem płotów. Maiden. Nagroda 1100 K ofiarowanych przez krak. Tow. wyścigowe, z których 500 K zwycięzcy, 250 K drugiemu, 200 K trzeciemu, 150 K czwartemu koniowi. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 2400 metrów.

Stanęło do biegu 4 konie: 1) „Bursak” nadpor. Wodianera, 2) „Granicia” Rosenthala, 3) „Korali” p. T. Krzyżanowskiego. „Korali” i „Łyska” p. Ułasyna przy pierwszej przeszkodzie odsadzili się o 100 metrów a „Łyska” zrzuciła jeźdźcę w połowie mety.

Totalizator wypłać 20 za 10 K.

VI. Błonia Steeple Chase. Nagroda honorowa ofiarowana przez J. hr. Tarnowskiego jeźdźcy zwycięzcy i 1200 K, z których 600 zwycięzcy, 300 K drugiemu, 200 K trzeciemu, 100 K czwartemu koniowi. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 3200 metrów.

Biegły 6 konie: 1) „Bleriot II” por. Wodianera, 2) „Governor's Daughter” por. Grocholskiego, 3) „Brenta” por. Pazdírka.

Przy skoku trybunowym por. Polis, który jechał na „Ronto Pal” por. Wrażdy, spadł z konia. Na szczęście jeździec wyszedł bez szwanku.

Kronika.

Kraków, środa 25 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Wilhelma op. i Fekronii pn.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 33; zachód o godz. 7 min. 51, długość dnia godzin 16 min. 18.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Zmienne, pochmurne, lokalne burze, nieco ciepło, zachodnie mierne wiatry.

Opera i operetka lwowska w Krakowie: „Jarmak na żony”.

Popis uczniów konserwatorium w wielkiej sali starego teatru o godz. 7 wieczorem.

Posiedzenie Towarzystwa lekarskiego w domu Towarzystwa (Radziwiłłowska 1. 4) o godz. 6 po południu.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dniu powszednim o godz. 4:30 po południu do 11 wieczorem. W niedziele i święta o godz. 3 do 11 wieczorem.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Biuro Związku artystów (sprzedaż obrazów i rzeźb) otwarte codziennie od godziny 12—1 i od 4—5, w niedziele i święta od godziny 12—1, ulica Bracka 1. 6, dom „pod Meduzą”.

Teatr krakowski we Lwowie: „Dożywocie”.

Z Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych.

Na wystawę „Kon w malarstwie i rzeźbie polskiej” nadeszły obrazy już po otwarciu wystawy, od ministra Wacława Żalskiego trzy obrazy Piotra Michałowskiego i Juliusza Kossaka, od prof. hr. Jerzego Mycielskiego autolito grafie Orłowskiego, akwarele Pułaskiego i Sypniewskiego. Od p. Wandy Żalskiej kompozycje w rodzaju Norwida i rysunki Piotra Michałowskiego.

Dzisiejszy czysty dochód z wystawy przeznaczony jest na powszechnie znany zakład osterocnych chłopów, którego Piotr Michałowski był założycielem.

Kolonie prac wakacyjnych Lanu młodzieży w tym roku zostały przyjęte do regulacji potoków górskich w Rabce (Poniec, Sucha) i w Dubiecku (Drohobyczanka). Każdy z kandydatów: słuchaczy uniwersytetu, uczniów seminarium i dwu ostatnich klas szkoły realnej lub gimnazjum, musi wykazać się świadectwem lekarskim jako dowód uzdolnienia do pracy fizycznej i poleceniem jednego z profesorów lub dyrektorów swego Zakładu, względnie przynależnością do jednej z drużyn skautowych. Płaca 2 K, z tego na koszt utrzymania przypada około 1 K dziennie i 4 K na mieszkanie za mieszkaniem.

Informacji o warunkach i szczegółach zasięgać można pismem lub ustnie codziennie od godz. 2—4 przy ul. Batorego 1. 8.

Z krakowskiego Towarzystwa ochrony zwierząt. W dniu 13 b. m. odbyło się walne zgromadzenie Towarzystwa ochrony zwierząt. Następnego dnia 18 b. m. ukończył się wydział. Prezesem został wybrany dr Leon Tomasiak, wiceprezesem ks. Władysław Stach, sekretarzem p. Józef Drodowski, skarbnikiem p. Franciszek Polak. Do wydziału weszli pp. Jan Bielski, Bolesław Broszkiewicz, Józef Jeziarski, Kazimierz Jodłowski, Teodor Stach i Witold Szeliga.

W sprawie przemysłu kilimkarskiego. Krajowy patronat rękodzielni i przemysłu urzędza dzisiaj w imieniu Wydziału krajowego ankietę w sprawie podniesienia przemysłu kilimkarskiego w Galicji. Ankietę będzie obradowała od godz. 10 rano w sali zebrani Tow. technicznego. Porządek dzienny obrad obejmie:

1) O obecnym stanie przemysłu kilimkarskiego w Galicji. 2) Czy przemysł ten ma widoki szerszego rozwoju i czy zasługuje na poręczenie ze strony czynników publicznych. 3) W jakim kierunku powinna iść akcja popierania tego przemysłu, — a) szkoły, kursy, wzorowe warsztaty, b) wydawnictwo wzorów, środki zmierzające do podniesienia artystycznej i jakościowej wartości produkcji, c) wystawy i targi, bazy, agenci, reklama. — d) Związek pracowni kilimkarskich w Galicji.

W obradach wezmą udział właściciele pracowni kilimkarskich oraz reprezentanci interesowanych instytucji.

Odczyt p. Stanisława Lachmanna p. t. „Stan przemysłu polskiego w Galicji w połowie XIX w.” (trzeci z cyklu, urządzonego przez Akademickie Koło „Straży polskiej”), odbędzie się dzisiaj o godzinie 7 wieczorem w sali 33 Coll. Novi.

Turniej tenisowy akad. Związku sportowego, którego początek oznaczony jest na 26 b. m., zapowiada się jako jedna z największych atrakcji wiosennego sezonu sportowego w Krakowie. Turniej będzie obejmował 8, ewentualnie 9 rodzajów gry, mianowicie: 1) Grę pojedynczą panów o mistrzostwo Galicji. 2) Grę podwójną panów o mistrzostwo Galicji. 3) Grę pojedynczą panów o mistrzostwo Krakowa (tylko dla Polaków). 4) Grę pojedynczą pań. 5) Grę podwójną pań i panów. 6) Grę podwójną panów drugiej klasy. 7) Grę pojedynczą panów drugiej klasy. 8) Grę pojedynczą panów z forami, ewent. w klasach (Handicap). Do wszystkich rodzajów gry zgłosili się bardzo wybitni gracze.

Z sali sądowej. Rozprawę, która rozpoczęła się wczoraj przed ławą przysięgłych w Krakowie przeciw Ludwikowi Kalcie, b. egzektorowi miejskiej

mu, o zbrodnię sprzeniewierzenia i oszustwa, odcieczono celem przesłuchania świadków, postawionych przez obronę i dla poddania oskarżonego pod ob serwację lekarską.

Nagle skomtrum Kasy krajowej. Pisma lwowskie donoszą: Marszałek krajowy hr. Gołuchowski, z członkiem Wydziału krajowego dra Jahlem, w asystencji koncepcji prez. dra Grunzowskiego przedsięwzięli onegdaj o godz. 1 min. 30 niespodziewane skomtrum Kasy krajowej. — Po szczegółowym przeliczeniu kasy głównej i podrzędnej i ogólnem zestawieniu rachunków znaleziono wszystko we wzorowym porządku.

Losy Chelmszczyzny. Pisma warszawskie donoszą: Wskutek usilnych starań biskupa chelmskiego Eulogiusza o szybkie utworzenie nowej gubernii i poparcia w tej sprawie gubernatora siedleckiego Wołżyna, ministerstwo spraw wewnętrznych nie znajduje przeszkód do przeniesienia instytucji gubernialnych z Siedlec do Chelma, nie czekając na ukończenie zamierzonej w tym mieście budowy dla nich gmachów. W tych dniach do Chelma zjechała przewodnictwem gubernatora siedleckiego Wołżyna specjalna komisja, która dokonała oględzin kilku upatrzonych nowych domów i poleciła radcy prawnemu siedleckiego zarządu gubernialnego zawrzeć umowy z właścicielami na wynajem domów dla przyszłych władz gubernii chelmskiej.

Mianowania. „Wiener Zeitung” ogłasza: Minister skarbu zamianował koncepcistów ministerialnych dra Włodzisława Kozubskiego i dra Wiktora Mikuleckiego sekretarzami skarbu.

Przeniesienie. Ze Lwowa donoszą: Namieśnik przeniesiół inż. Karola Gawrona z Tarnowa do Rzeszowa.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Konopiński.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 24 czerwca. Kursy giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austriacki zakład kredytowy obl. pr. z r. 1880 3-proc. 180—, Austriackiego zakładu kredyt. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 230—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-proc. 288—, Weg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. 231—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 6-proc. 110—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilla) 4 złr. 24-50, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 476—, Clary z 40 m. k. 180—, Pożyczka m. Lublany 30 złr. 68—, Czerwonego krzyża austriack. tów. 10 złr. 54-5, Czerwonego krzyża węg. tów. 5 złr. 39—, Losy fund. arcyszyńskiego Rudolfa 10 złr. 88—, Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 230—, Turckie oblig. prem. kolei po 231-50, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 476—.

Berlin, 14 czerwca. Austriackie banknoty 84-75. Spirytus —.

Paryż, 24 czerwca. Renta 3-proc. 83-72. Mąka 58-25. Frankfurt, 24 czerwca. Austriack. kred. 185-25. Kolej. apłstwowo 154-50. Disconto —, Laura —, Usposobienie silne.

Wiedeń, 24 czerwca. Zamknięcie wczorajszej giełdy po południowej notowano: Akcje: Austr. Zakł. kred. 630—, węg. Zakł. kred. 820-50, Anglobanku 331-25, Unionbanku 583-50, Ländersbanku 505—, Bankvereinu 505—, Bodenredit 1164-50, Galicyjsk. Banku hipotecznego 641—, Akcje praskiego Banku kredyt. 650—, Kolei państwowych 708—, kole. południowej 125-25, kolei północnej 494-5—, kolei czerniowieckiej —, Alpiny 98-50, Rima Murany 689—, Praskiego Tow. żelaznego 81—, Fabryki broni 881-50, Akcje tureckie tyt. 336-50, Gal. Karp. Tow. naft. 901—, Obl. węg. indemniz. —, Renta majowa 82-45, Austr. renta koron. 83—, Węgier. renta koron. 81-10, 56-letnie Listy Tow. kred. ziemsk. 82—, 4% Listy Banku hip. 82—, 4 1/2% Listy Banku hip. 91—, 5% Listy Banku hip. —, 4% Listy Banku kraj. 88-50, 4 1/2% Listy Banku kraj. 91-50, 4% Gal. Obl. propin. 98-50, 4% Gal. pożyczka kraj. z r. 1888 82-45, 4% pożyczka m. Lwowa 81-50, 4% pożyczka m. Krakowa 80-50, Losy tureckie 282—, Marki 1-83-7, Ruble 35-50, Rosyjs. pożyczka —, Skoda 835—, Powsz. B. depoz. —, Usposobienie silne.

Wiedeń, 24 czerwca. Cukier 21-35—21-45; 22-0—22-10 spokojny. Spirytus 58-00—60-00 spokojny. Nafta niemieńska —.

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

w Krakowie, Rynek główny I. 25 (Gmach własny)

wynajmuje w specjalnie na ten cel urządzonym, stałą opancerzonym skarbku

SGHOWKI (Safe deposits)

do dyskretnego i bezpiecznego przechowywania depozytów pod własnym kluczem.

Należytość za najem schowka zależy od jego wielkości i wynosi

rocznie: K 30—, K 50— lub K 75—,

półrocznie: „ 15—, „ 30— lub „ 45—.

Zarazem przyjmuje się do przechowania wszelkie biżuterie i przedmioty wartościowe w opieczetkow. kasetach, skrzynkach itp. za nader przystępną opłatą.

Blizszych wiadomości udziela Oddział Depozytowy w lokalu parterowym. — (Telefon Nr 427)

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w mieście i na prowincji. Telefon 1359 24 141 0

On cherche jeune Française
pour accompagner jeunes filles pendant quelques heures de l'après-midi durant les vacances. S'adresser: Magasin de gants, rue St. Anne 2. 5405 1 2

Zdolny elektromonter
silny, trzeźwy, znający się na maszynach i akumulatorach, poszukuje posady. „A. Z. 255” poste restante Kraków.

Panienka młoda, inteligentna, poszukuje posady na wyjazd do towarzyszy do dzieci. Zna także krawieczystwa. Zgłoszenia przysyła Administracja „N. Reformy” pod „Pracowita 15”.

„Potaniało”
Masło kuchenne
i deserowe
Wojciech Olszowski
215 8 0 Kraków
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej

Buchalter
słuchacz prawa, z egzaminem z buchalterii i korespondencji, poszukuje posady. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracja „N. Reformy” dla „Stuchacza”. 5322 3 4

Mieszkania
szukam od 1 października z 6 słonecznych pokoi z wygodami, może być w starym domu, o ile są duże pokoje. Oferty pod adresem: J. R., Groble 5, I piętro. 5285 5 6

Urzednik biurowy
26 lat, z kilkuletnią praktyką w pierwszorzędnych instytucjach, buchalter-korespondent polsko-niemiecki, zdolna, samodzielna siła, po przerwie z powodu mobilizacji, szuka posady. Zgłoszenia pod „Jotami” poste restante Kraków I, za okazaniem kwitu inseratowego. 232 3 3

Bracia Tercyarze św. Franciszka
(Bracia Albertanie)
posługujący ubogim
w Krakowie, Kazimierz, ul. Krakowska 43
Telefon 206

sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wypłatanie lub z siedzeniem deszczukowym, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, taborety biurowe i salonowe.
Również przyjmują krzesła do wypłatania, naprawy i politurowania.
Krzesła i stoły do wypożyczenia są na składzie. 131 48 0
Wycieraczki kokosowe, oraz własnego wyrobu plecione trzcinowe, w różnych wielkościach.
Chodniki kokosowe do kościołów, urzędów na schody, korytarze i do przedpokoi.

Letnikom
wysyła książki w różnych językach Wypożyczalnia książek
Adolfa Gumpłowicza w Krakowie 204 5 0

Bracka 9.
Bardzo wielka ilość
ostrych potęgających nasze zdrowie
i takowe utrzymujące przez używanie
FIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH
D-CAUVIN'A
Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czyszcze krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakto: liszaje, reumatyzm, przebarzenia skóry, dreszcze, zatkanie, zanik pokarmu u kobiet, gruźlica, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, młodościach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcjonowaniu żołądka.
FIGULEKI CAUVIN'a są do nabycia we wszystkich wielkich aptekach i w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, polecane na obecny sezon
JOZEFA KARMANSKA
Kraków, plac Maryacki 9, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne. 14 45 0

Od 4 koron
Suknie damskie
od 1 korony
Sukienki dla dzieci
przyjmuje się do roboty: Grodzka 18 III p. front. 16 40 0

Lovrana
Pension Central.
Jedyny pensjonat polski.
Ceny przystępne.
Dojazd statkiem z Rjeki (Flume) lub tramwajem elektrycznym z Abacy-Matuglie. 128 66 0

Założony w roku 1879
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462
wykonuje grobowce i pomniki, tak w mieście jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 31 141 0

Akademik
biegły korepetytor, poszukuje lekcji lub guwernerki, wyjedzie także za granicę. Zgłoszenia: Kraków, ul. Topolowa 10, II p., u p. Kleiner. 293 3 0

Pielęgniarka

zajmie się chętnie chorą osobą, również stawia bańki. Długa 59, parter. 196 15 0

Drukarnia Literacka
w Krakowie, ul. Jagiellońska I. 10.
wykonuje Druki zwyczajne, Druki ozdobne i kolorowe, Książki: naukowe szkolne ze wszystkich dziedzin wiedzy, z nabożeństwa, Poezji, Wierszy, Odezy, Wydawnictwa ludowe, Kalendarze, Roczniki, Czołpisma, Tygodniki, Kwartalniki, Sprawozdania, Rachunki, Memoranda, Książki kupieckie: zwykłe i do kłopotania, Nagłówki listowe, Koperty, Cenniki, Katalogi, Rejestry, Prospekty, Kwitury, Tabele, Układy cyfrowe, Zaproszenia ślubne, Menu, Programy, Bilety wizytowe, Karty i Listy żałobne, Adresy, Powinnowania, Karty korespondencyjne, Karty noworoczne, Udziały akcyjne, Afisze, wszelkie druki dla Sądów, Urzędów gminnych, parafialnych, Szkół i t. p.
po cenach nader przystępnych, szybko i gustownie, najładniej- szymi modernistycznymi krojami pism, drukiem czarnym lub też kolorowym.
Rządca L. K. Górski.
Rządca drukarni L. K. Górski.